

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Вінницький інститут економіки

Особливості реформування економіки України в умовах глобальної економічної кризи

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО СЕМІНАРУ
23 квітня 2009 р.

Вінниця-ВІЕ ТНЕУ-2009

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФІНАНСУВАННЯ	
Сіташ Т.Д.	59
МЕТОДИ МІНІМІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ	
Романенко М.О., Фесюк В.Л.	61
ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	
Боднар З.М.	64
НЕОБХІДНІСТЬ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ	
ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ	
Левашко Л.В.	68
ФІНАНСОВО-БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ В УМОВАХ КРИЗИ	
Собчук А.М.	69
СТРАТЕГІЯ ДЕРЖАВНОЇ ТА ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ	
Сирдій Т.І.	71
ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ	
Ямпольська Я.О.	74
РОЛЬ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ В НАПОВНЕННІ ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ НА ПРИКЛАДІ БЮДЖЕТУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	
Попова О.О.	77
КРИЗОВІ ЯВИЩА В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ	
К.е.н., доцент Барановська В.Г.	79
ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ	
Яковичина Н.А., Чернишова М.В.	81
ФИНАНСИРОВАНИЕ И ДОСТУПНОСТЬ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ УКРАИНЫ В УСЛОВИЯХ ФИНАНСОВОГО КРИЗИСА	
Шевченко В.Л., канд. филос. наук, доцент Семенов К.С., к.т.н., доцент Шевченко А.В.	82
ФІНАНСУВАННЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ УСТАНОВ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ	
Ступаченко М.В.	85
РОЛЬ БЮДЖЕТНОГО ДЕФИЦИТУ В СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	
Мятлева О. А.	88
ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ	
А.І. Завальнюк	91
БОРГОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ	
Ханенко Н.Г., к.е.н., доцент Клівіденко Л.М.	96
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КАЗНАЧЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ В УКРАЇНІ	
д.е.н. професор Кириленко О.П., Сухомудь А.М.	99
ПРОБЛЕМИ ВАЛЮТНО-КУРСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	
Покрасова С.Д., к.е.н., доцент Штефан Л.Б.	101
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	
Гусак Т.О., Руденко В.В.	105
ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	
К.е.н., доцент Красільник Т.В., Поворознюк Т.В.	106
ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ МОДЕЛІ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЯК ПЕРЕДУМОВИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	
К.е.н., доцент Карачина Н. П., Шипова О. В.	109
РОЛЬ ДЕРЖАВНИХ ВИДАТКІВ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
Клаповишак Н.В., к.е.н., доцент Сметанюк О.А.	111
СУЧАСНІ НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ	
Колібабчук І.І.	114
ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ВЛАСНИХ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УКРАЇНІ	
Хуторна Т.О.	116

**ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНОЇ КРИЗИ НА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА,
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, УДОСКОНАЛЕННЯ
ОБЛІКОВОЇ РОБОТИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ**

ПРО ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ РОБОТИ	
Д.е.н., професор Крупка Я.Д.	120
КОНСЕРВАТИЗМ ОБЛІКУ ЯК ГАЛЬМО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	
Д.е.н., професор Пушкар М.С.	122
РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ШЛЯХ ВИХОДУ	
ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ З КРИЗИ	
К.е.н., доцент Козловський В.О., Причепя І.В.	123
ПРОБЛЕМИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	
К.г.н., доцент Мартусенко І.В.	125
ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ И РАЗВИТИЯ ИНФОРМАЦИОННОГО	
РЫНКА УКРАИНЫ	
К.э.н., доцент Вавилова Н.В.	127
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОС-	
ЛИННИЦТВА У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ	
К.е.н., доцент Ціхановська О.М.	130
РОЛЬ КОРПОРАЦІЙ В УМОВАХ ПОДАЛАННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ КРИЗИ	
К.е.н., доцент, докторант Брадул О.М.	132
ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ПЕРВИННОГО ОБЛІКУ – ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОГО	
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	
К.е.н., доцент Никонович М.О.	134
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ В ДЕРЖАВНИХ СТРУКТУРАХ	
К.і.н., доцент Дибчук Л.В.	136
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ПЛОДОЯГІДНОЇ ПРОДУКЦІЇ У ВІННИЦЬКІЙ	
ОБЛАСТІ	
К.е.н., доцент Мазур К.В.	137
АУДИТ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ ЯК	
СКЛАДОВА АНТИКРИЗОВИХ ЗАХОДІВ	
К.е.н., доцент Барабаш Н.С.	139
ІНФРАСТРУКТУРА ЯК ОСНОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРАРНОГО РИНКУ	
ВІННИЧЧИНИ	
К.е.н. Ціхановська В.М., Пчелянська Г.О.	141
СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СЕЛА	
К.е.н., доцент Кафлевська С. Г., к. с.-г. н., доцент Мельник В. Я.	143
МЕТОД СТВОРЕННЯ ПОЗИТИВНИХ ДІАД ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ СПІЛЬНОЇ	
ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
к.ф.-м.н., доцент А.А. Шиян, Л.О. Нікіфорова.	145
ВПЛИВ КРИЗОВИХ ЯВИЩ НА ОСОБЛИВОСТІ ЕВОЛЮЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ	
СИСТЕМ	
К. е. н. Свентух А., Івашугіна К.	147
ФОРМУВАННЯ ВІТАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ – ФАКТОР	
РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ	
К.е.н., Заюков І.В.	149
МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ РОЗПОДІЛУ ПОТОКІВ У МЕРЕЖАХ З БАГАТЬМА	
ВИТОКАМИ І СТОКАМИ	
К.т.н. Паночишин Ю.М., Склонний М.М.	151
ІТ-БЕЗПЕКА В УМОВАХ КРИЗОВОГО ПЕРІОДУ В ЕКОНОМІЦІ	
К.т.н., доцент Козловський А.В.	153
УПРАВЛІННЯ КАДРАМИ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З УРАХУВАННЯМ СОЦІ-	
АЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ АСПЕКТІВ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	
К.т.н. Коваленко О.О., Паламарчук Н.М.	154
РЕАЛІЗАЦІЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ МАТЕМАТИКИ І ЕКОНОМІКИ В	
ЗАДАЧАХ НА НЕРУХОМІСТЬ	
К.ф.-м.н., доцент Ковтонок М.М.	156
МОДЕЛІ ТЕОРІЇ МАСОВОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В	
СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ	
К.е.н., доцент Лисюк О.М.	158

лення невідповідності показників якості використання коштів із встановленими законом нормами, аналізу причин цих невідповідностей та розробки пропозицій щодо усунення виявлених причин та відновленню законності використання бюджетних коштів.

На стадії державного фінансового аудиту аналіз ефективності має більш якісний вираз. Конкретно оцінити ефективність державного фінансового аудиту можна з допомогою системи кількісних показників, яка включає дві групи. Перша – це показники ефективності роботи органів державного фінансового аудиту. До них відносять: кількість проведених перевірок; рівень якості виконання функцій органами державного фінансового контролю; обсяг виявленого нецільового використання бюджетних коштів за певний період; рівень автоматизації аналітичних та контрольних функцій; витрати, пов'язані із здійсненням контролю і т.д.

Друга група об'єднує показники, що характеризують безпосередню ефективність використання бюджетних коштів; якість виконання бюджету, які демонструють платникам податків доцільність використання бюджетних коштів.

Аналіз і аудит використання бюджетних коштів завжди має об'єктивну адресність, виявляється у класифікації бюджетних видатків. Цей зв'язок дозволяє пов'язати видатки з розділами, статтями, видами витрат функціональної класифікації. Звідси можна перейти від загальних для використання бюджетних коштів цілей та завдань до окремих цілей та показників їх досягнення на статті оперативного аналізу та контролю.

У світовій практиці при здійсненні аналізу ефективності складних об'єктів розвиток отримав аналіз середовища функціонування. Сутність такого підходу полягає в тому, що при аналізі ефективності розглядається весь багатомірний простір показників і аналізується поведінка досліджуваного об'єкта в цілому. Технологія аналізу середовища функціонування є тим необхідним інструментом, який дозволяє повно оцінити ефективність державного фінансового аудиту як складного багатомірного явища і забезпечує бажаний результат економії бюджетних ресурсів, що є важливою складовою антикризових заходів.

Література

- 1 Воронин Ю.М. Государственный финансовый контроль: вопросы теории и практики. – М.: Финансовый контроль, 2005. -432с.
- 2 Державний фінансовий контроль виконання бюджетних програм /Т.І.Єфименко., І.Б. Стефанюк, Н.І.Рубан та ін. – К.: НДФІ, 2004.- 320с.

УДК 338.433:338.49(477.44)

ІНФРАСТРУКТУРА ЯК ОСНОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРАРНОГО РИНКУ ВІННИЧЧНИНИ

К.є.н. Ціхановська В.М., Пчелянська Г.О.
Вінницький державний аграрний університет

В умовах глобальної економічної кризи виникає гостра необхідність в підвищенні ефективності функціонування аграрного ринку, так як від його ефективності буде залежати подальше функціонування виробників сільськогосподарської продукції (сільськогосподарських підприємств та особистих селянських господарств) та споживачів (населення, переробних підприємств та держави).

Проблеми функціонування аграрного ринку досліджуються в працях Саблука П.Т., Месель-Веселяка В.Я., Коваленка Ю.С., Васильчака С.В., Молдована Л.В., Шпи-чака О.М. та ін. Зокрема Молдован Л.В., Зіновчук В.В., Моссаковський В.Б. зазначають, що діяльність на аграрному ринку має такі особливості:

- характер товару (зерно – продукт, що може довго зберігатися та легко транспортуватися на великі відстані, борошно та крупи – продукти середньострокового зберігання);

- характеристика попиту (майже всі види продукції – продукти з вираженою від'ємною нееластичністю попиту; стабільний рівень споживання продовольства населенням);

- поведінка споживачів (традиційно бережне ставлення до продуктів, залежність структури споживання від рівня доходу);

- розміщення виробництва (розосередження виробництва продовольства; прив'язка переробних потужностей до сировинних районів та транспортних артерій);

- різноманітність організаційних форм суб'єктів аграрного ринку (багатоаспектна конкуренція) [1, 28]. Отже особливості аграрного ринку пов'язані з специфікою продукту, споживача, конкуренції вимагають певних передумов для його ефективної діяльності.

І як зазначає Молдован Л.В., основою ефективного функціонування аграрного ринку є всебічний розвиток і постійне вдосконалення його інфраструктурних елементів – системи підприємств, організацій, закладів виробничої та невиробничої сфери, які покликані обслуговувати рух продукції від виробника до споживача [2, 36]. Зазначена інфраструктура виконує функції виявлення ринкових цін як цін реального попиту та реальної пропозиції. Інфраструктуру розглядають як систему підприємств, організацій, служб та інших формувань. До них належать товарні біржі, агроторгові дома, аукціони живої худоби та птиці, оптові продовольчі ринки, сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, заготівельні пункти. Головне призначення інфраструктури аграрного ринку полягає в забезпеченні надійності, прозорості й стабільності ринкового товарообігу [3, 112]. Прозорий та організований ринок сільськогосподарської продукції має велике значення для розвитку аграрного сектора, оскільки сприяє зменшенню "гніздізації" економіки, зростанню реальних доходів виробників.

Отже інфраструктура аграрного ринку забезпечує функціонування оптового ринку сільськогосподарської продукції. Оптовий товарообіг сільськогосподарської продукції Вінницької області за 2007 рік склався 290 млн. грн., що на 22,1% більше порівняно з 2005 роком. В структурі оптового товарообігу найбільшу питому вагу займають зернові культури – 56,4% та насіння соняшника – 43,5%, сукупний товарообіг м'яса ВРХ та свиней займає всього 1%. Зростання обсягів оптової торгівлі зерном за останні три роки становило 28,1%, насінням соняшника – на 15%, ВРХ – в 2,67 рази, свиньми – на 59,5%.

В Вінницькій області забезпечують здійснення оптової торгівлі 108 ринків, в тому числі 7 сільськогосподарських, 2 продовольчих та 88 змішаних. В селах та селищах міського типу створено 140 постійно-діючих ярмарків, на яких обладнані торгові місця для реалізаторів. Крім того в області в жовтні-листопаді проводяться ярмарки з продажу населенню сільськогосподарської продукції і продовольчих товарів за цінами виробника.

Важливою складовою оптової торгівлі сільськогосподарською продукцією виступають біржі. В області здійснювали діяльність 4 біржі, в тому числі 1 універсальна та 2 товарно-сировинні, проте продаж сільськогосподарської продукції здійснює тільки Вінницька товарна універсальна біржа (ВТУБ). Обсяги укладених угод щодо купівлі-продажу сільськогосподарської продукції та продовольства на ВТУБ в 2008 році становили 140,6 млн. грн. і порівняно з 2005 роком зросли на 73 млн. грн. або в 2 рази. В структурі реалізованої на біржі сільськогосподарської продукції переважає зерно, соняшник та ріпак, тобто основні експорторієнтовані товари. Якщо аналізувати біржову діяльність за видами контрактів, то 615 (або 29,4%) були слотовими, а 1478 (або 70,6%) – форвардними. Форвардні контракти заключалися лише стосовно придбання лісоматеріалів, деревини та виробів із деревини. Біржова торгівля сільськогосподарською про-

дукцією в Вінницькій області представлена в лише спотовими угодами, тобто на біржовому ринку укладаються угоди на реальний товар з негайною поставкою.

В області зареєстровано 25 агроторгових домів створених в районних центрах, які призначені бути посередником між виробником продукції та біржею. Проте на сучасному етапі їхні функції виконують брокерські контори такі як ТОВ «ВІРО», ВАТ «Концерн Хлібпром», а агроторгові дома штучно створені та нав'язані виробникам існують тільки формально.

У Вінницькій області функціонує 42 обслуговуючих кооперативи, з них 3 – міжрайонні, 14- районні, 25 – місцевого значення (сільські). Із загальної кількості створених кооперативів 3 переробних, 4 заготівельно-збутових, 6 сервісних та 29 багатофункціональних.

Таким чином функціонування аграрного ринку не можливе без ефективної інфраструктури, основними суб'єктами якої виступають біржі, агроторгові дома, брокерські контори, оптові продовольчі ринки, обслуговуючі кооперативи. Покращення діяльності суб'єктів інфраструктури аграрного ринку Вінниччини має відбуватися в таких напрямках: стимулювання виробників сільськогосподарської продукції реалізовувати продукцію на організованому (біржовому) ринку через пільгову систему оподаткування; запровадження ф'ючерсних контрактів на купівлю-продаж сільськогосподарської продукції; створення потужних державних елеваторів для зберігання зерна.

Література

- 1 Основи сільськогосподарської обслуговуючої кооперації / В.В. Зіновчук, Л.В. Молдован, В.Б. Моссакоский та ін. / за ред. В.В. Зіновчука. – К.: Вища освіта, 2001. – 464 с.
- 2 Молдован Л.В. Організація сільськогосподарського ринку // Науковий вісник Національного аграрного університету / Редкол.: Д.О. Мельничук (відп. ред.) та ін. – К. – 2006. – Вип. 97. – С.35-41
- 3 Фостолович В. А., Бралатан В.П. Розвиток інфраструктури аграрного ринку // Економіка АПК. – 2007. - №3. – С.112-114

УДК 331.522.4 (1-22)

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СЕЛА

К. с. н., доцент Кафлевська С. Г., к. с.-г. н., доцент Мельник В. Я.
Вінницький державний аграрний університет

Входження України в регульоване ринкове середовище і різке загострення протиріч у сфері аграрної праці зумовлюють необхідність поглибленого вивчення проблем відтворення трудового потенціалу і оптимізації забезпеченості аграрного виробництва ресурсами живої праці.

Формування соціально – економічної політики держави, її реалізація у процесі генезису ринкових відносин потребує глибокого аналізу, визначення тенденцій динамічних соціальних перетворень, серед яких зайнятість населення на ринку праці та проблеми безробіття посідають одне з найбільш важливих місць. У будь-якому виробництві праця має вирішальне значення, оскільки саме в трудовій діяльності людина розвивається як особистість і має можливість забезпечити себе матеріальними та духовними благами.

У сільськогосподарському виробництві України зайнято 25 % загальної чисельності працездатного населення, що значно більше ніж у розвинених країнах світу, проте продуктивність праці є нижчою у 5-7 разів [1].

В. І. Пиц відмічає, що серед найгостріших проблем, які сьогодні перешкоджають природному формуванню та відтворенню людського потенціалу України, слід виділити такі: